

Årsplan Tomasjordneset barnehage

Innhold

Årsplan	2
Presentasjon av barnehagen	2
Barnehagens verdigrunnlag	4
Barnehagens innhold	4
Omsorg, lek, læring og danning	4
Kommunikasjon og språk	5
Livsmestring og helse	5
Vennskap og fellesskap	6
Den samiske kulturarven	6
Tverrfaglig- og forebyggende arbeid	7
Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet	8
Barnehagens arbeidsmåter	8
Progresjon	9
Barns medvirkning	9
Arbeid med digital praksis	10
Samarbeid mellom hjem og barnehage	10
Overganger	10
Tilvenning og oppstart	11
Overganger innad i barnehagen	11
Overgangen mellom barnehage og skole	11
Miljøfyrtårn	12
Samarbeidspartnere	13

Årsplan

Årsplanen vår er utarbeidet i den formen/malen Tromsø kommune har valgt for alle kommunale barnehager. Den bygger på barnehageloven med forskrifter og kommunens egne planer for oppvekstsektoren, og den tydeliggjør hvordan vi i lokalt her i Tomasjordneset barnehage vil prioritere og jobbe, for å omsette disse planene til praksis i 2025.

Årsplanen fungerer som et arbeidsredskap for de ansatte, den gir informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til foreldre, barnehageeier, samt andre samarbeidspartnere og interessenter.

Presentasjon av barnehagen

Tomasjordneset barnehage ble åpnet i 2008, og den ligger sentralt plassert midt i hjertet av Tomasjordneset bydel. Vi har fjæra, sjøen, små skogsområder, og borettslagets lekeplasser i umiddelbar nærhet til barnehagen, steder vi ofte oppsøker på våre små «ut av porten» turer.

Barnehagen er bygd og fungerer som en basebarnehage. Det vil si at hver barnegruppe har sin primærbase, og i tillegg har barnehagen mange små og store lekerom, som er disponible og kan brukes av alle, til lek og aktiviteter.

Barnehagen er bygd for å romme 60 barnehageplasser. De senere årene har søkertallene i området gått ned, og barnehageåret 2024-25 består barnegruppen av til sammen 41 barn, 20 barn under 3 år og 21 barn over 3 år.

Grunnbemanningen i barnehagen er i henhold til barnehagelovens pedagog- og bemanningsnorm. I år består grunnbemanningen av 10,4 årsverk. Den pedagogiske bemanningen utgjør 5 årsverk, og resterende bemanning er enten utdannet barne- og ungdomsarbeidere, eller de har annen relevant bakgrunn for arbeid i barnehagen. I tillegg har vi 40 % støttepedagog, og fagleder i 100 % stilling.

Barnegruppen består av et rikt språklig- og kulturelt mangfold. Dette er noe vi betrakter som en stor berikelse for barnehagen. Dette forholdet har stor betydning for barnehagens pedagogiske praksis og valg av satsningsområder. Det stiller høye krav til at personalet har god kompetanse i å planlegge og legge til rette for en inkluderende praksis, der alle opplever, glede, mestring og tilhørighet. Vi er også opptatte av å verdsette barnehagens kulturelle og språklige mangfold gjennom synliggjøring i barnehagens miljø.

I 2025 vil arbeidet, vi startet forrige barnehageår, med å utvikle et mer inkluderende og inspirerende lekemiljø videreføres. Den videre satsningen på lek og lekemiljø skal bidra til at personalet fortsetter å utvikle sin kompetanse i hvordan de skal inspirere og utvikle, organisere og tilrettelegge for barns egeninitierte lek. I tillegg til lek- og lekemiljø, har vi valgt språk- og språkstimulering som satsningsområde. Denne satsningen skal styrke personalets kompetanse i å utvikle bedre systematikk og kvalitet i barnehagens språkarbeid.

Her finner du oss: Tomasjordnes 62, 9024 Tomasjord

Epost: ashild.johannesen@tromso.kommune.no

Telefon: 48 88 25 67

Barnehagens verdigrunnlag

Barnehagens verdigrunnlag er fastsatt av barnehageloven med forskrifter (rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver), FNs barnekonvensjon, og ILO-konvensjonen om urfolk og stammefolk i selvstendige stater.

Barnehagens verdigrunnlag bygger på at barndommen har egenverdi, og at arbeidet i barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barns læring og utvikling. Dette innebærer at det skal legges til rette for lek, læring og danning i alle leke- og omsorgssituasjoner barna møter i løpet av barnehagedagen sin. Det pedagogiske arbeidet skal foregå i nært samarbeid og forståelse med barnas hjem, og med barns medvirkning.

«Barnehagens verdigrunnlag skal formidle, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid» (kunnskap departementet, 2009)

Barnehagens innhold

Vi planlegger barnehagens pedagogiske innhold med utgangspunkt i enkeltbarn og barnegruppas behov. Alle barn skal oppleve lek, glede, læring og mestring i et trygt og inkluderende læringsmiljø.

Omsorg, lek, læring og danning

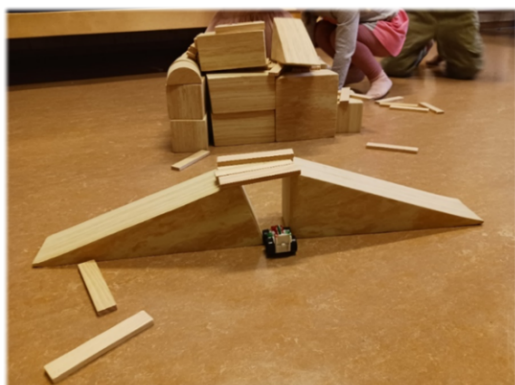
Vi er opptatte av at alle omsorgssituasjoner i barnehagen skal være preget av nære relasjoner mellom barn og voksne, sensitivitet og trygghet. Samtidig er det viktig at barna blir støttet i sin selvstendighet med utgangspunkt i egne forutsetninger. Dette vil samlet sett bidra til at barn utvikler trygghet, tillit til seg selv og mestringstro. Barn lærer sosial kompetanse og bygger vennskap og tilhørighet gjennom lek. Leken er viktig for barn og prioriteres høyt i barnehagen.

Mål:

Leken verdsettes og prioriteres i hverdagen

Tegn på god praksis:

- Personalet er aktive, deltakende og engasjert i barnas lek
- Barna møter et inspirerende, variert og tilrettelagt lekemiljø på alle rom
- Dagen er organisert slik at barna har tid til lek
- Vi ser barn med god lekekompetanse og er i aktiv lek
- Personalet har god kompetanse om lekens betydning for barns utvikling og trivsel, og betrakter lek som en viktig del av det pedagogiske arbeidet i barnehagen

Kommunikasjon og språk

Kommunikasjon og språk har stor betydning for alle sider av barns utvikling. Språk og språkstimulering er et prioritert satsningsområde, og vi anser det som spesielt viktig i vårt flerspråklige fellesskap.

Mål:

Alle barna utvikler språket og oppleve at morsmålet verdsettes

Tegn på god praksis:

- Personalet bruker sang, rim, regler, eventyr og fortelling daglig
- Det er bevissthet omkring å ha tid og rom til samtaler med barna i hverdagen
- Personale benevner og setter ord til handling når det er naturlig
- Personalet bruker bildestøtte, dagtavle og tegn som forsterkere til språklig kommunikasjon
- Alle språk som er representert i barnegruppen blir synliggjort gjennom begreper, sanger, fortellinger og bøker
- Foreldre er en ressurs i språkarbeidet
- Det blir lest bøker for barna daglig
- Språkmiljøet og tilgjengelig materiale på basene synliggjør mangfoldet i barnegruppa
- Det legges til rette for små språkgrupper ukentlig
- Personalet ser muligheten til å stimulere barnas språk i alle lek og læringssituasjoner

Livsmestring og helse

«Barnehagen skal ha en forebyggende og helsefremmende funksjon, og bidra til å ujevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes».

(kunnskapsdepartementet, 2009)

I år har vi valgt å prioritere og utvikle måltidet i barnehagen som arena for psykisk og fysisk helse. Vi vil legge til rette for måltider som er preget av trivsel, tilhørighet og fellesskap, samtidig som vi ønsker at barna skal få begynnende kunnskap om sammenhengen mellom et sunt kosthold, og fysisk helse og velvære.

Mål:

Måltidene i barnehagen danner et godt grunnlag for å utvikle sunne vaner, «matmot» og måltidsglede

Tegn på god praksis:

- Vi tilbyr et sunt og variert kosthold i barnehagen, og vi tilbyr mat fra ulike kulturer som er representert i barnehagen
- Barn deltar i tilberedelser av måltider og annet praktisk arbeid rund måltidet
- Barna oppmuntres til selvstendighet og til å hjelpe hverandre
- Personalet sitter ved bordet og er gode rollemodeller. De spiser sammen med barna (den lille pedagogiske porsjonen), og oppmuntrer barna til å smake på alt som serveres
- Måltidet bidrar til trivsel og velvære gjennom gode samtaler og en opplevelse av fellesskap

Vennskap og fellesskap

For at barn skal mestre å bygge vennskap og finne sin plass i et fellesskap, må de lære seg grunnleggende sosiale ferdigheter, toleranse og inkluderende holdninger. Leken er den viktigste arena for å lære og øve seg på slike ferdigheter. I tillegg er leken helt grunnleggende for at barn skal oppleve trivsel, glede og vennskap på egne premisser. Det å styrke og utvikle leken gjennom tilrettelegging, støtte og inspirasjon, er derfor en av våre aller viktigste prioriteringer.

Mål:

Alle barn opplever glede, mestring og inkludering i lek sammen med andre barn

Tegn på god praksis:

- Alle barn har noen å leke med
- Barn får støtte i å etablere vennskap spontant i hverdagen og i organiserte lekegrupper
- Personalet er til stede og støtter, inspirerer og veileder barn i lek ved behov
- Barn får støtte og hjelp til å regulere følelser, håndtere konflikter og utvikle sosiale ferdigheter
- Barns lek og trivsel blir observert og evaluert jevnlig
- Det gjennomføres planlagte barnesamtaler minimum en gang i året med alle barn som kan uttrykke sine meninger

Den samiske kulturarven

Barnehagen er gitt ett stort ansvar for å synliggjøre samisk kultur og bidra til at barna utvikler respekt for det samiske mangfoldet. I vår barnehage skal det samiske mangfoldet formidles og prioriteres på lik linje med de andre kulturene, språkene og familieformene vi møter barnehagen.

Mål:

Barna får begynnende kunnskap og respekt for samisk kultur og levesett

Tegn på god praksis:

- Vi jobber tematisk med samisk kultur, språk og tradisjoner en måned i året. Barna får da erfaring med samisk kultur, musikk, tradisjon, språk, eventyr og fortelling.
- Vi markerer samisk nasjonaldag 6. februar
- Vi bruker den samiske snakkepakken

Tverrfaglig- og forebyggende arbeid

Barnehagen iverksetter tidlig innsats rundt barn som har behov for ekstra støtte og hjelp i sin utvikling. Det samme gjelder dersom barn opplever å ikke ha det trygt og godt i barnehagen, og dersom barnehagen har grunn til å tro at barnets hjemme og omsorgssituasjon ikke er trygg og god for barnet.

Tromsø kommune har utarbeidet felles rutiner og veiledere som beskriver barnehagens ansvar og plikter når det oppstår bekymring rundt et barn. I denne sammenhengen er det spesielt «Veileder for støttetiltak i Tromsøbarnehagen», veilederen «Et trygt og godt barnehagemiljø», BTI modellen (Bedre Tverrfaglig Innsats) og meldeplikten til barnevernet, som er relevante.

Alle tiltak som iverksettes av barnehagen relatert til barns utvikling og trivsel, skjer fortrinnsvis i samarbeid, og med samtykke fra foreldre/foresatte. Det er alltid barnets beste som danner utgangspunktet for tidlig innsats rundt enkeltbarn.

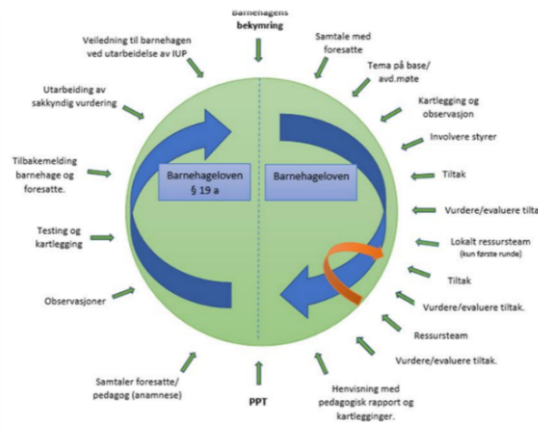
Mål:

Alle barn skal oppleve å ha det trygt og godt i barnehagen, og de skal få tidlig hjelp og støtte i sin utvikling og læring

Tegn på god praksis:

- Ved bekymring rundt barns utvikling og læring iverksettes tiltak i henhold til det spesialpedagogiske «tiltakshjulet» i «Veileder for støttetiltak i Tromsøbarnehagen».
- Personalet kjenner til og anvender nødvendige tilgjengelige verktøy i BTI-modellen (Bedre Tverrfaglig Innsats).
- Ved bekymring knyttet til barns trivsel i barnehagen følger personalet veilederen «Et trygt og godt barnehagemiljø»

Det spesialpedagogiske tiltakshjulet:

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet

Det allmennpedagogiske tilbudet i barnehagen planlegges, tilrettelegges og gjennomføres slik at alle barna har mulighet til å delta, mestre, lære og utvikle seg med utgangspunkt i egne behov og forutsetninger.

Mål:

Alle barn skal være inkludert i fellesskapet og oppleve glede, mestring, læring og utfordring med utgangspunkt i egne forutsetninger

Tegn på god praksis:

- Alle aktiviteter er tilpasset enkeltbarn og barnegruppas behov, interesser og forutsetninger
- Personalet bruker bildestøtte, konkrete og andre språklige forsterkere i alle sammenhenger der det er behov og naturlig
- Personalet gir tilpasset støtte, veiledning og hjelp for å sikre deltakelse, mestring og utvikling
- Barna får tid og rom for å mestre og lære med utgangspunkt i alder, utvikling og forutsetninger

Barnehagens arbeidsmåter

Våre arbeidsmåter er valgt med tanke på å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og de skal fremme barns allsidige utvikling og dannelse. De er tilpasset hvert enkelt barns behov og forutsetninger, og bygger på lek, kreativitet og barns medvirkning. Samtidig som de stimulerer barns naturlige undring og utforskning.

Mål:

Våre arbeidsmåter bidrar til læring og utforskning gjennom lek og samarbeid

Tegn på god praksis:

- Barna får oppgaver hvor de øver på samarbeid
- Personalet er bevisste på og legger til rette for at enhver situasjon barna møter i hverdagen sin, støtter opp omkring barns læring og utforskning.

- Personalet undrer seg og er nysgjerrig sammen med barna spontant og planlagt
- Personalet tar seg tid til å utforske sammen med barna
- Det legges opp til fordypning og utforskning av ulike tema gjennom året

Progresjon

Progresjon i vår barnehage handler både om å ta tak i, og bygge videre på barnas interesser og ideer, og om å motivere og inspirere barna til å utforske og tilegne seg ny kunnskap. Det innebærer at personalet har god kunnskap om barns utvikling generelt, men også at de kjenner enkelt barn, og barnegruppen de har ansvar for godt. Vi har valg å ha spesiell oppmerksomhet mot å legge godt til rette for at barn skal utvikle selvstendighet i hverdagsferdigheter som påkledning, toalettbesøk, ved matbordet osv. Det å «klare selv» bidrar til god mestringsfølelse og mestringstro hos barn.

Mål:

Barna utvikler selvstendighet og mestring i hverdagsferdigheter

Tegn på god praksis:

- Læringsmiljøet er tilrettelagt for at barn skal ha mulighet til å klare å være selvstendig
- Det er god organisering, struktur og flyt i overgangssituasjoner.
- Personalet har tålmodighet og ro til å la barna prøve selv
- Personalet motiverer og oppmuntrer barna til selvstendighet i alle sammenhenger

Barns medvirkning

Personalet skal oppmuntre og legge til rette for barns rett til medvirkning på en slik måte at barn opplever reell medvirkning i situasjoner det er naturlig å få medvirke. Det er en forutsetning at barns medvirkning er positivt for barnet og fellesskapet i barnehagen.

Mål:

Barna får medvirke i planlegging og evaluering av hverdag og fest

Tegn på god praksis:

- Alle baser skal legge til rette for at barn får delta på planlegging og evaluering av tradisjoner og arrangementer
- Personalet er oppmerksomme på barns uttrykk og ønsker, og tilpasser sin praksis
- Personalet tar barns verbale og nonverbale innspill med i planleggingen og tilretteleggingen av det pedagogiske arbeidet
- Personalet er fleksible og endrer planer, lekemiljø og aktiviteter med utgangspunkt i barns ønsker og uttrykk
- Barn gis mulighet til å medvirke i alle naturlige sammenhenger ut fra egne forutsetninger Eks. Samlingsstunden, på turer osv.

Arbeid med digital praksis

I Tomasjordneset barnehage har vi et lite utvalg av digitale verktøy. Blant annet nettbrett, mobiltelefoner, bee-bot, bærbare pc, prosjektor, skriver og prowiser. Digitale verktøy tas i bruk når det naturlig og hensiktsmessig for å støtte opp omkring det pedagogiske arbeidet.

Personalet har begrenset kompetanse i hvordan digitale verktøy kan innlemmes som en naturlig del og støtte til det pedagogiske arbeidet.

Mål:

Barna får begynnende erfaring med digitale verktøy

Tegn på god praksis:

- Bruk av digitale verktøy er en naturlig del av planleggingen og gjennomføringen av det pedagogiske arbeidet
- Personalet er kjent med de digitale verktøyene som finnes i barnehagen og bruker de til lek, utforskning og skapende aktiviteter
- Digitale verktøy er lett tilgjengelige og har sin faste plass

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Vi anser foreldrene som våre viktigste samarbeidspartnere. Det er helt avgjørende for barns trivsel og utvikling at samarbeidet mellom barnehagen og hjem er preget av gjensidig tillit, respekt og åpenhet.

Mål:

Barnehagen oppleves som en likeverdig samarbeidspartner, og støttespiller for foreldrene i foreldrerollen

Tegn på god praksis:

- Foreldresamarbeidet er preget av gjensidig tillit og respekt
- Barnehage gir råd, støtte og veiledning ved behov og etter foreldres ønske
- Det er åpen og god informasjonsflyt mellom barnehage og hjem omkring barns trivsel og omsorg, og det pedagogiske arbeidet
- Foreldre opplever foreldresamtaler som nyttig og viktig
- Foreldre opplever foreldremøter som nyttige og viktige
- Foreldrene støtter opp om barnehagens arbeid og arrangementer
- Barnehagen har god kjennskap til barnets og familie, kultur og språk, og tilpasser sin støtte, samarbeid og informasjon

Overganger

Barn opplever flere overganger i løpet av barnehagetiden, fra oppstart i barnehagen til skolestart. Vi er opptatte av at vår praksis og rutiner bidrar til at disse overgangene oppleves så trygge og forutsigbare som mulig, både for barnet og deres foreldre.

Tilvenning og oppstart

Barnehagen har en egen plan for tilvenning. Denne gjøres kjent for foreldrene gjennom informasjonsheftet som sendes foreldrene når de er tildelt plass i barnehagen.

Tilvenningsplanen skal fungere som en veiler for foreldre og personal, men det er viktig at foreldre og personal er sensitive, og tilpasser tilvenningen med utgangspunkt i barnets signaler og behov.

Mål:

Barn og foreldre skal oppleve trygghet når barnet starter i barnehagen

Tegn på god praksis:

- Personalet kjenner til og utøver sin praksis i henhold til de føringene som er gitt gjennom «Veileder for barnehage-hjem samarbeid 2024-2027»
- Foreldre gjøres kjent med barnehagens «plan for tilvenning» før barnet starter i barnehagen
- Barnehagen og foreldre er oppmerksomme og sensitive på barnets signaler og blir enige om individuelle tilpasninger ved behov
- Det settes av tid og rom til å bli godt kjent med barnet og familien
- Barnet får tid og mulighet til å knytte seg til sin kontaktperson
- Barnet finner sin plass i barnegruppen

Overganger innad i barnehagen

Barn opplever også overganger innad i barnehagen. Det skjer når barn overføres fra liten- til stor base, eller dersom det oppstår andre forhold som gjør at gruppene må omorganiseres.

Mål:

Alle barn som overføres til ny base får god tid og mulighet til å bli kjent med barna og personalet i den nye gruppen før de overføres

Tegn på god praksis:

- Barna får tid og mulighet til å bli kjent med den nye basen, barna og personalet de skal overføres til
- Barnet får en kontaktperson som har et utvidet ansvar for å hjelpe dem til å finne sin plass i gruppen
- Foreldre får god informasjon om ny base og hvilke rutiner som gjelder ved overflytting til ny base
- Barnet opplever overgangen som trygg og forutsigbar
- Barna forberedes ved at de motiveres til selvstendighet i hverdagsferdigheter. Eks. under påkledning, måltider og renslighetstrening blant annet

Overgangen mellom barnehage og skole

Barnehagen har i samarbeid med foreldrene ansvar for å legge til rette for en trygg og forutsigbar overgang fra barnehagen til skolen og SFO. Dette er noe vi har oppmerksomhet mot hele siste året i barnehagen. Det legges opp til at førskolebarna gradvis får mer ansvar og tillit i hverdagen, og i lek og samspill. Det kan blant annet innebære at barna får mulighet til å løse opp i konflikter som oppstår. De kan få ansvar for ulike oppgaver for fellesskapet. De kan få leke uforstyrret på et rom uten at personale er til stede, med tilpasset støtte og oppfølging fra personalet. I tillegg har vi førskoleklubb en gang i uken. Innholdet i førskoleklubben er utarbeidet med utgangspunkt «plan for overgang og sammenheng mellom barnehage, skole og skolefritidsordning (SFO) i Tromsø kommune». Intensjonen med denne planen er at barnehager, skoler og SFO oppretter et forpliktende samarbeid, som sikrer progresjon og sammenheng i barns faglige og sosiale utvikling, det siste året i barnehagen og det første året på skole og SFO.

Mål:

Alle barn i Tromsø kommune skal oppleve en god og trygg overgang mellom barnehage, skole og SFO

Tegn på god praksis:

- Alle barn føler seg trygge, og gleder seg til skolestart
- Foreldre får god informasjon og anledning til å medvirke og støtte opp under arbeidet med førskolebarna
- Nødvendig informasjon utveksles mellom barnehage og skole i samarbeid og samtykke med foreldrene
- Barna får god informasjon og kjennskap til skole og SFO gjennom skolebesøk, litteratur og fortellinger før de starter på skole/SFO
- Barna har utviklet sosiale ferdigheter som gjør dem i stand til å samhandle med andre barn på en positiv og god måte
- Barna har utviklet selvstendighet omkring hverdagsferdigheter som å kle av og på seg selv, holde orden på egne klær og annet utstyr
- Barna har fått mulighet på å trene på å gjøre selvstendige vurderinger i forhold til egne behov. Eks. gå på toalettet uten påminnelse, kle på seg klær etter vær, spise seg mett ved måltider osv.
- Barna har fått erfaring med regelverk, spill og andre aktiviteter som utvikler evne til å forholde seg til å følge normer og regler som gjelder for alle i et fellesskap

Miljøfyrtårn

Tromsø kommune ønsker å være en miljøbevisst organisasjon som aktivt bidrar til det grønne skiftet. I den forbindelse er alle kommunale enheter pålagt å sertifisere seg til å bli miljøfyrtårn, noe vi i Tomasjordneset nylig har gjort. Arbeidet med miljøfyrtårn er omfattende og skal innlemmes i så og si alle deler av barnehagens drift og innhold. Barnehagens HMS gruppe leder arbeidet, og har utarbeidet 5 områder som vil være førende for kommende år.

- Ta vare på leker og bøker
- Forbedre barnehagens avfallssortering
- Ta vare på nærmiljøet
- Bærekraft og gjenbruk
- Redusere matsvinn

Hver måned vil det være fokus på et av våre valgte områder. Hva som er valgt og hvilke aktiviteter som gjøres i forhold miljøfyrtårn, vil synliggjøres gjennom basenes månedsplan.

Samarbeidspartnere

- Lokalt ressursteam på den enkelte barnehage. (Fagleder, spesialpedagog, pedagogisk leder).
- Enhetens ressursteam (Enhetsleder, fagleder, spesialpedagog, pedagogisk leder, PPT, helsesykepleier).
- Helsestasjon, helsesykepleier, fysioterapeut og ergoterapeut.
- Pedagogisk Psykologisk tjeneste (PPT).
- Barnehabiliteringen.
- RKBU Nord.
- Barnevernstjenesten.
- Barnehuset.
- BUP.

- Tildelingskontoret.
- Andre faginstanser/ressurssenter tilknyttet spesifikke diagnoser

I Tromsø kommune skal BTI-modellen benyttes av fagpersoner som jobber med barn, unge og deres foresatte. Vi bruker ulike skjemaer (for eksempel «Tras» og «Alle med») for observasjon i barnehagen, som i samråd med foreldre/foresatte kan tas i bruk ved behov. Gjennom bruk av et elektronisk verktøy for samhandling ønsker man å sikre et godt samarbeid med foreldre/foresatte.